

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI:

Výzva k uplatnění připomínek k návrhu opatření obecné povahy, části plánu využití rádiového spektra č. PV-P/22/XX.2011-Y pro kmitočtové pásmo 87,5–146 MHz
Vydaná dne 13.4.2011

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÉHO SUBJEKTU:

Obchodní firma / název / jméno a příjmení: **Radio BONTON a.s.**
IČ (bylo-li přiděleno): **60192682**
Kontaktní osoba: Ladislav Decarli, tel: 257 001 667, e-mail: ladad@lagardere.cz

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ:

Český telekomunikační úřad bude považovat zde poskytnuté informace za důvěrné, pouze pokud je dotčený subjekt označí jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství. Český telekomunikační úřad si vyhrazuje právo použít poskytnuté údaje, s výjimkou údajů označených jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství, a tyto údaje též uveřejnit podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě.

Datum: 10. 5. 2011

RNDr. Miroslav Hrnko, člen představenstva

I. PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM/USTANOVENÍM NÁVRHU OPATŘENÍ:

Společnost Radio BONTON a.s. vznáší na základě Výzvy k uplatnění připomínek k návrhu opatření obecné povahy, části plánu využití rádiového spektra č. PV-P/22/XX.2011-Y pro kmitočtové pásmo 87,5–146 MHz, vydaného dne 13. 4., následující připomínku:

Ta se týká článku 13 - Současný stav v rozhlasové službě, odstavce 4, bodu c, kde je uvedeno následující znění:

(4) Při plánování a koordinaci vysílacích rádiových zařízení Úřad vychází z následujících parametrů, které jsou dány doporučením ITU-R:

Doporučení ITU-R BS.412-9 – Plánovací standardy pro zemské VKV FM vysílání

c) výkon celkového multiplexního signálu nesmí překračovat úroveň 0 dB

(Výkon multiplexního signálu (uvádí se v [dB]) je poměr výkonu úplného multiplexního signálu, včetně pilotního a dalších přidružených signálů, integrovaného v libovolném časovém intervalu 60 s, k referenčnímu výkonu signálu zemského analógového rozhlasového vysílání, modulovaného jedním sinusovým kmitočtem tak, že je dosaženo kmitočtového zdvihu ± 19 kHz.)

Definování parametru výkonu multiplexu na tuto hodnotu považujeme pro provoz FM rozhlasových vysílačů za nepřijatelné a vznášíme k tomuto bodu připomínku.

ODŮVODNĚNÍ:

Dokument ITU-R BS.412-9 je pouze nezávazným doporučením. Z hlediska regulace parametru výkonu multiplexu je přijato pouze v několika evropských zemích, ve zbytku Evropy a světa vyžadováno není.

Současně neomezování tohoto parametru v praxi, není při splnění závazně předepsaných parametrů kmitočtového zdvihu a spektrální masky důvodem vyšší míry vzájemného rušení FM vysílačů a nedochází ani k nežádoucímu rušení leteckých navigačních služeb VOR/ILS, resp. jeho vliv na tato rušení při splnění závazně předepsaných parametrů kmitočtového zdvihu a spektrální masky není z výsledků měření, které máme k dispozici, prokázán.

Případné omezení výkonu multiplexu na hodnotu 0 dB sníží poměr odstupu signál/šum a paradoxně tak dojde ke zhoršení příjmu posluchačů. Současně tím dojde ke snížení efektivity energetického využití přenosových kanálů FM spektra.

V praxi dnes všichni provozovatelé rozhlasového vysílání používají pro finální úpravu modulace před zakódováním multiplexního signálu moderní modulační procesory, které v drtivé většině zaručují striktní dodržování parametrů kmitočtového zdvihu v předepsané úrovni. Výkon multiplexu se dnes napříč všemi stanicemi pohybuje nejčastěji mezi +5 až +7,5 dB, v závislosti na vysílaném programu. Případné snížení na hodnotu 0 dB by vedlo k výraznému snížení hlasitosti a nežádoucím změnám v zachování specifického zvuku některých stanic, kde právě processing hraje zcela zásadní roli a jeho nucené, a z technického hlediska nedůvodné omezování je z tohoto pohledu nežádoucím zásahem do charakteru stanice.

Navíc většina zdrojových nahrávek používaných v rámci rozhlasového vysílání dnes dosahuje i bez dalších úprav hodnot vyšších jak +3 dB, tedy z tohoto pohledu není reálně technicky možné úroveň 0 dB dosáhnout.

Lze tedy konstatovat, že praktické dodržování výkonu multiplexu na hodnotě 0 dBr není technicky opodstatněné. Naopak by z pohledu posluchačů přineslo zhoršení příjmu oproti stávajícímu stavu, a to z výše uvedených důvodů.

Parametr výkonu multiplexu 0 dBr by tedy v žádném případě neměl být v praktickém provozu vysílačů omezován.

Dále pak máme za to, že případné omezení výkonu multiplexu na hodnotu 0 dBr, které jak plyne z výše uvedeného, není technicky odůvodněné, by se dostalo do zásadního rozporu nejen se základní odpovědností ČTÚ za účelné využití rádiového spektra ve smyslu ust. § 15 odst. 2 z.č. 127/2005 Sb. (ZEK), ale ve svém ve svém důsledku by nezbytně vedlo k nutnosti ukládání tomu odpovídající podmínky v rámci jednotlivých oprávnění k využívání rádiových kmitočtů, přičemž by se tak dělo v rozporu se zákonem, nad rámec, který připouští ust. § 18 odst. 2 (ZEK), když uložení takové podmínky se netýká žádné ze situací zákonem taxativně vymezených pod písm. a) až d) daného ustanovení.

V Praze dne 10. 5. 2011

RNDr. Miroslav Hrnko
člen představenstva

